

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științele Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Pedagogie și Didactică Aplicată
1.4 Domeniul de studii	Științele Educației
1.5 Ciclul de studii	Nivel de bază (BA) - licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihosociologia familiei						
2.2 Titularul activităților de curs	Kovács Zoltán						
2.3 Titularul activităților de seminar	Kovács Zoltán						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	70	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					6
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					4
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					2
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități: colocviu					0
3.7 Total ore studiu individual	14				
3.8 Total ore pe semestru	70				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Psihologia educației
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs, laptop, proiector, difuzoare, conexiune internet, tablă, cariocă, flipchart, CD
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de seminar cu mobilier modular, proiector, laptop, cariocă, tablă albă, flipchart, difuzoare, posibilități de listare și de fotocopiere

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C4. Abordarea managerială a grupului de preșcolari / școlari mici, a procesului de învățământ și a activităților de învățare/integrare socială specifice vârstei grupului țintă</p> <p>C5. Consilierea, orientarea și asistarea psiho-pedagogică a diverselor categorii de persoane / grupuri educaționale (preșcolari/ școlari mici/elevi, familii, profesori, angajați etc.)</p> <p>C6. Autoevaluarea și ameliorarea continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Aplicarea principiilor și a normelor de deontologie profesională, fundamentate pe opțiuni valorice explicite, specifice specialistului în științele educației</p> <p>CT2. Cooperarea eficientă în echipe de lucru profesionale, interdisciplinare, specifice desfășurării proiectelor și programelor din domeniul științelor educației</p> <p>CT3. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Conștientizarea cursanților despre importanța cunoașterii familiei, a condițiilor psiho-sociale a familiei în vederea abordării diferențiate și centrate pe elev a procesului instructiv-educativ.</p> <p>A informa cursanții despre principalele moduri de abordare a situațiilor educative, a managementului conflictelor din familie.</p> <p>A pregăti viitorii profesori în vederea consilierii familiei pentru o educație desirabilă, pentru a evita sau rezolva conflictele dintre școală și familie.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>C4. -Identificarea diverselor tipuri de resurse educaționale necesare în diferite contexte specifice învățământului preșcolar/primar.</p> <p>C5 -Elaborarea de proiecte educaționale în vederea optimizării procesului de adaptare școlară și socială a preșcolarilor/școlarilor mici/elevilor.</p> <p>-Promovarea corectitudinii și justiției și adoptarea unor practici anti-discriminatorii cu privire la gen, rasă, vârstă, religie și cultură.</p> <p>-Sesizarea și analizarea problemelor /dificultăților personale ale preșcolarilor/ școlarilor mici/elevilor/altor grupuri și categorii de persoane, privind dezvoltarea lor socială și emoțională și dirijarea comportamentului acestora pentru eliminarea acestor probleme.</p> <p>-Susținerea/asistarea dezvoltării individuale a preșcolarilor/școlarilor mici/elevilor, a competențelor lor sociale și punerea în practică a regulilor de protejare a sănătății și siguranței fizice și mentale a fiecărui preșcolar/școlar mic/ elev, în mod adecvat.</p> <p>-Utilizarea cunoștințelor privind educația personală, antreprenorială, socială și pentru sănătate la un nivel care îi stimulează pe preșcolari/școlarii mici/elevi și care le ridică nivelul de adaptare în rezolvarea unor probleme de viață.</p> <p>C6 -Adoptarea unei abordări interogative și reflexive privind practica profesională, angajarea în pregătirea profesională și activitatea de formare continuă.</p> <p>-Aplicarea metodelor și tehnicilor adecvate de investigare și autoevaluare sistematică a practicilor profesionale proprii.</p> <p>-Aplicarea unor metode științifice specifice științelor educației în desfășurarea unor cercetări empirice asupra problemelor educaționale din grupa de preșcolari/clasa de elevi.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive Concepte de bază: conceptul de familie, tendințele, tipurile, funcțiile, rolurile familiale. caracteristici generale	Prezentare, explicație, conversație	
Abordarea sistemică a familiei: subsisteme, limitele, comunicare, reacție, ciclul de viață de familie, abordare trans-generațională. Familia ca un sistem (aspecte structurale și dinamice)	Prelegere, explicație	
2. Evoluția familiei în decursul istoriei Evoluția vieții de familie. Familia tradițională. Schimbarea modelelor de familie. Schimbările în structura familiei și variabilitatea lor	Prelegere, explicație, conversație	
3. Familii și relații intime Familia și perspectivele teoretice ale relațiilor intime: Funcționalismul. Abordări feministe. Noi perspective	Prelegere, explicație, conversație	
Ciclurile familiale (Erickson) Factorii interni și externi care afectează alegerea perechii. Dificultățile inerente caracteristice etapei inițiale a relațiilor dintre perechi	Prelegere, explicație, conversație	
Procesul de dezvoltare a vieții de familie și a schimbărilor personale de viață. Probleme de sănătate mintală caracteristice ciclurilor individuale de viață. Relația dintre noua familie și cea de origine, resurse și conflicte.	Prelegere, explicație, conversație	
Căsătoria și alternativele formelor tradiționale de viață de familie. Dezvoltarea relațiilor conjugale, elasticitatea și rigiditatea tranzițiilor de rol. Rutină și tehnici de supraviețuire familială. Schimbare în atitudine față de viața de familie. Inegalitatea în familie. Violența în familie. Violența intimă. Abuzul	Prelegere, demonstrație, conversație	
Primul născut, asociate cu schimbările în dinamica familiei și în roluri. Relația dintre frați asociată cu structura familiei și particularitățile dinamice ale familiei. Abordarea atitudinilor extreme ale adolescenților din partea părinților. Separarea copiilor de părinți. Devenire ca bunic, pensionare și limită de vârstă. Tratarea în familie a pierderilor și efectele sale asupra indivizilor.	Prelegere, demonstrație, explicație	film didactic
4. Elemente de psihologia familiei Rolul psihologiei de familie. Familia ca un sistem de sprijin. Modelele majore ale psihologiei familiei: teoriile relațiilor psihodinamice /a relațiilor față de obiecte, relațiilor simbolico-experimentale, teoria sistemelor contextuale și de familie, tendințe structurale, tendințe strategice și sistemice, terapie de comportament, tendințe psihoeducative	Prelegere, conversație	
Bazele dinamicii familiei: reguli, roluri, mituri, etalarea necesităților, managementul comunicării și conflictelor, relații diadice și triadice – alianțe, coaliții, triangulație, jocuri și coluziuni, crize normative și paranormative în familie (criza vârstei de mijloc), divorțul, doliul, separarea.	Prelegere, demonstrație, conversație	
5. Problemele specifice ciclurilor familiale Abordarea ciclurilor de viață ale familiei. Crize normative. Crize paranormative. Confruntarea cu pierderi în familie. Familia și consultanță familială	Prelegere, demonstrație, explicație, conversație	
Distorsiuni structurale în familii, familii dezorganizate. Divorțul și viața separată. Efectele psihologice ale divorțului asupra membrilor familiei. Parteneriate noi și familii adoptive. Familii mozaic, evoluția familiilor mozaic	Prelegere, demonstrație, conversație	
Patologii ale familiilor: extreme de atitudini educaționale, familia "psihosomatică", familia "anorexică", co-dependență de parteneri, comportament patologic.	Prelegere, demonstrație, conversație	film didactic
6. Concluzii Rezumat. Discuții despre valorile familiale. Întrebări și reflecții	conversație, explicație	film didactic

Bibliografie

- *** *Családpedagógiai módszertan*. A családi Nevelésért Alapítvány kiadása, Budapest
- Asen, K. Eia (2011) *Családi elemi. Hogyan hozhatjuk ki a legtöbbet az együttélésből*. Animula Kiadó, Budapest
- Crețu, Tinca (2009) *Psihologia vârsteilor*. Polirom, Iași
- Freeman, Dorothy R. (2007) *Házassági krízisek*. Animula Kiadó, Budapest
- Gálfalvi Gábor (2009) *Gyermeknevelés a családban*. Pallas Akadémia Kiadó, Csíkszereda
- Giddens, Anthony (2008): *Szociológia*. 2. Kiadás. Osiris kiadó, Budapest (174-202)
- Haley, Jay (2009) *A rendkívüli Milton H. Erickson*. Animula Kiadó, Budapest
- Krähenbühl, V. – Jallouschek, H. – Kohaus-Jellouschek, M. – Weber, R. (2009) *Mozaikcsaládok*. Animula Kiadó, Budapest
- Neményi Ágnes (2010) *Családszociológia*. Ábel Kiadó, Kolozsár
- Szabó Éva (2006) *Szeretettel és szigorral. Az iskolai nevelés problémái a szülők és a tanárok szemszögéből*. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Vajda Zs, Kósa É (2005): *Neveléslélektan*. Osiris, Budapest

Lecturi recomandate

- Bagdy Emőke (1986) *Családi szocializáció és személyiségzavarok*. Tankönyvkiadó Budapest
- Barnes, G. G. (1991): *Család, terápia, gondozás*, Animula Egyesület, Budapest, 13-40.
- Berényi A. (szerk.)(1996) *Családgondozás és iskola*, KLTE Debrecen, (jegyzet) 121-142.
- Bognár G. – Telkes J. (1986) *A válás lélektana*. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest
- Bognár G. (1986) *A válás lélektana*, Haas & Singer, Budapest
- Feuer Mária (szerk.)(2008): *A családsegítés elmélete és gyakorlata*. Szöveggyűjtemény. Budapest: Akadémiai Kiadó
- Dunn, Judith. (1990) *Testvérek*. Budapest, 1990 Gondolat
- Forward, S. (2000) *Mérgező szülők*. Háttér Kiadó, Budapest
- Foucault, Michell (1999) *A szexualitás története*. I-III. Atlantisz Kiadó, Budapest
- Gerevich József (szerk.) (1989) *Közösségi mentálhigiéne*. Gondolat, Budapest, 21-55.
- Hegyiné Ferch Gabriella (2003) *Családpszichológia*, Corvinus Kiadó, Budapest,
- Herczog M. (2002) *Együtt vagy külön*. Budapest, KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó
- Herman E. és mtsa (1989): *Családterápia pszichoszomatikus betegségekben*. In: Füredi (szerk): *Családterápiák*. Pszichológiai Műhely 6. Akadémiai Kiadó, Budapest, 98-124.
- Horváth-Szabó Katalin (szerk.)(2001) *Családpszichológia I*. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba
- Kapusi Gy. (2007): *Családterápia*. In: Vikár A. és mtsai (szerk.): *Dinamikus gyermekpszichiátria*. Medicina, Budapest, 167-194.
- Kast, V.(1998) *Apák-lányok, anyák-fiúk*. Park Kiadó, Budapest
- Komlósi P. (1993): *Családterápiás megközelítés az anorexia nervosa kezelésében*. In: Riskó Á. (szerk): *Étkezési zavarok*. Animula, Budapest
- Komlósi P. (2000): *Családterápiák*. In: Szőnyi G., Füredi J.: *A pszichoterápia tankönyve*. Medicina, Budapest, 354-376.
- Komlósi Piroška: *A család támogató és károsító hatásai a családtagok lelki egészségére* In.: Komlósi Sándor (szerk.) (1998): *Családi életre nevelés*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Mérei F., V. Binét Á. (1993) *Gyermeklélektan*, Gondolat Kiadó, Budapest
- Minuchin, S. Telkes J.(szerk.) (1996) *Családgondozói alapismeretek*, OPI, Budapest
- Minuchin, Salvador (1996): *Családok és családterápia*. Animula, Budapest
- Satir, V. (1999) *Az együttélésének művészete*. Az új családműhely. Budapest. BFI, Budapest

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Psihologia relației dintre perechi. In. Bácskai Júlia (2002) Asen, K. Eia (2011) <i>Családi elemi. Hogyan hozhatjuk ki a legtöbbet az együttélésből</i> . Animula Kiadó, Budapest (59-77) <i>Kalap. Pszichológia + ami belefér</i> . Magyar Könyvklub, Budapest	Conversație, dezbateră	
Sfaturi pentru logoditi. In. Bácskai Júlia (2002) <i>Kalap. Pszichológia + ami belefér</i> . Magyar Könyvklub, Budapest	Conversație, dezbateră	

Cunoașterea copiilor proprii. Genii în leagăn Asen, K. Eia (2011) <i>Családi elemi. Hogyan hozhatjuk ki a legtöbbet az együttélésekből.</i> Animula Kiadó, Budapest (78-110) Să ne cunoaștem copiii. In. Bácskai Júlia (2002) <i>Kalap. Pszichológia + ami belefér.</i> Magyar Könyvklub, Budapest	Conversație, lucru în grup, dezbateră	
Responsabilitățile și instrumentele educației de familie. In. Gálfalvi Gábor (2009) <i>Gyermeknevelés a családban.</i> Pallas Akadémia Kiadó, Csíkszereda	Conversație, dezbateră	
Desenul familial dinamic. Analiza desenelor familiale. In. Gálfalvi Gábor (2009) <i>Gyermeknevelés a családban.</i> Pallas Akadémia Kiadó, Csíkszereda	Conversație, lucru în grup	
Roluri familiale. Jocul de rol	Conversație, joc de rol	
Bucurați-vă mai mult de sex! Interviu cu profesorul Stephen Rubin despre familie, fericire, sex. In Klein Sándor ... <i>Az értelemig és tovább.</i> (capitolul Magánélet) JPTE Pécs, 1999	Conversație, studiu de caz	
Istoria sexualității. Foucault, Michell (1999) A szexualitás története. I-III. Atlantisz Kiadó, Budapest	Conversație, dezbateră	
Psihologia sexului. Sexul nu e instinctual Lepp, Ignace (2002) A barátság pszichológiája. Agape Kiadó, Budapest	Conversație, dezbateră	
Pornește din sânul familiei. In. Gálfalvi Gábor (2009) <i>Gyermeknevelés a családban.</i> Pallas Akadémia Kiadó, Csíkszereda	Conversație, lucru în grup	
Bolnav în familie. Singurătatea taților. In. Bácskai Júlia (2002) <i>Kalap. Pszichológia + ami belefér.</i> Magyar Könyvklub, Budapest	Conversație, dezbateră	
Cauzele divorțului: îndeptarea, alcoolismul, adulterul. Cumnatul mi-a devenit soț. Am fost înșelat/înșelată. Asen, K. Eia (2011) <i>Családi elemi. Hogyan hozhatjuk ki a legtöbbet az együttélésekből.</i> Animula Kiadó, Budapest (129-143) Krähenbühl, V. És mtrs. (2009) <i>Mozaikcsaládok.</i> Animula Kiadó, Budapest	Analiza textelor, conversație, dezbateră	
Conflicte în familie și managementul conflictelor familiale. Szabó Éva (2006) <i>Szeretettel és szigorral. Az iskolai nevelés problémái a szülők és a tanárok szemszögéből.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest (74-92) Fragmente din Nyáry Krisztián (2012) <i>Így szerettek ők.</i> Corvina Koadó, Budapest	Conversație, lucru în grup, dezbateră	
Evaluare pe parcurs	Activitate individuală, sintetizare	
Bibliografie Bácskai Júlia (2002) <i>Kalap. Pszichológia + ami belefér.</i> Magyar Könyvklub, Budapest Fóris Ferenczi Rita (2012) <i>De Anyu!</i> Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár Klein Sándor ... <i>Az értelemig és tovább.</i> (Magánélet c. fejezet) JPTE Pécs, 1999 Lepp, Ignace (2002) A barátság pszichológiája. Agape Kiadó, Budapest Németh András (2004): Az európai család változásai. In: Pukánszky-Németh: <i>A pedagógia problémátörténete.</i> Gondolat Kiadó, Budapest, 241-259 Nyáry Krisztián (2012): <i>Így szerettek ők.</i> Corvina Koadó, Budapest Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva: <i>Neveléslélektan,</i> Osiris Kiadó, 2005 Literatură recomandată Bábosik I. (2004): <i>Nevelélmélet.</i> Osiris Kiadó, Budapest, pp. 11-18, 221-248. Bábosik István (1999): <i>A nevelés elmélete és gyakorlata.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest Fodor László (2000): <i>Nevelés az iskolában.</i> Educatio Kiadó, Kolozsvár Fodor László (2001): <i>Az iskola pedagógiai világa.</i> Educatio Kiadó, Kolozsvár Kerezsi Klára (1996): <i>Gyermek, Család. Táradalom.</i> In: <i>Gyermek-család-társadalom, Szociális munka gyermekes családokkal,</i> Budapest, 25-55		

Kerezsi Klára (1996): A gyermek mint a családi erőszak áldozata. In: *Gyermek-családtársadalom, Szociális munka gyermekes családokkal*, Budapest. 56-76

Nagy József (2000): *XXI. század és nevelés*. Osiris Kiadó, Budapest.

Péter Lilla (2008): *Nevelésméleti alapkérdések*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár.

Surse accesibile pe Internet

- Németh András (2004): Az európai család változásai. In: Pukánszky-Németh: *A pedagogia problémátörténete*. Gondolat Kiadó, Budapest
- Nyáry Krisztián (2012): Így szerettek ök. Corvina Koadó, Budapest (Facebook)
- <http://magyar-irodalom.elte.hu/nevelestortenet/>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cunoștințe fundamentale din domeniul psihologiei familiei, formarea de atitudini, concepții și capacități educaționale necesare în formarea personalității copilului preșcolar și școlarului mic. Cunoașterea unor principii, metode și tehnici care vor fi aplicate atât în procesul educațional de zi cu zi, cât și în relațiile cu părinții și colegii. Această disciplină contribuie într-o mare măsură la recunoașterea situației psiho-sociale a familiilor de unde provin copiii preșcolari și școlarului mic, la adaptare la necesitățile acestora în vederea optimizării interacțiunilor impuse de profesia de dascăl / educatoare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea noțiunilor de bază și teorii ale psihologiei familiei, dezvoltării familiei în decursul istoriei, a ciclurilor familiale, a relațiilor intime din familie, a evoluției familiei Cunoașterea și interpretarea diferitelor competențe care sunt condiționate de familie în privința dezvoltării personalității preșcolarului și elevului din învățământul primar, cunoașterea posibilităților de dezvoltare a acestor competențe și atitudini	Examen scris	50%
10.5 Seminar/ laborator	Realizarea unui portofoliu al cărui conținut să fie aplicabil în abordarea mediului familial Susținerea de referate, participarea la discuții și dezbateri pe diferite teme ale ciclurilor familiale	Observare, analiza și evaluarea activității de seminar.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Participare activă la seminarii (prezență de minimum 75%, susținerea referatului)• Informare în domeniul psihologiei familiei• Capacitate de a aplica cunoștințele teoretice în rezolvarea unor situații educaționale			

Data completării

18.02.2013.

Semnătura titularului de curs

Conf. dr. Kovács Zoltán

Semnătura titularului de seminar

Conf. dr. Kovács Zoltán

Data avizării în departament

20.02.2013.

Semnătura directorului de departament

Lector dr. Demény Piroska